

**Троян Павло**

*Перший секретар Посольства України в Австралії*  
<https://orcid.org/0009-0004-4362-7353>

## Відносини України з малими острівними тихоокеанськими країнами

**Анотація.** У статті досліджено сучасний стан міжнародних відносин України з малими острівними країнами Тихоокеанського регіону та основні напрями їхньої співпраці. Дипломатія є основою міжнародної взаємодії, яка дозволяє Україні розширювати свій вплив на глобальному рівні та залучати підтримку тихоокеанських країн у багатосторонніх організаціях, таких як ООН. Було оцінено перспективи розвитку економічної співпраці, зокрема через експорт української сільськогосподарської та промислової продукції, а також реалізацію інвестиційних проєктів у сферах аграрного сектора, переробки риби та відновлюваної енергетики. Наукова новизна цього дослідження полягає у комплексному аналізі відносин між Україною та малими острівними країнами Тихоокеанського регіону, що раніше залишалися практично недослідженими у контексті української зовнішньої політики. Дослідження пропонує нові підходи до розуміння механізмів взаємодії між Україною та острівними країнами, враховуючи специфіку їхнього економічного, соціокультурного та геополітичного становища. Також виявлено фактори стратегічного значення щодо посилення співпраці з тихоокеанськими країнами для розширення багатовекторної зовнішньої політики України та формування її позитивного іміджу на глобальній арені. Дослідження розкриває нові можливості для поглиблення економічних відносин, зокрема в галузях аграрного сектора, торгівлі, інвестицій, а також у сфері гуманітарної та культурної співпраці. Сформовано рекомендації щодо розширення дипломатичної присутності України в цьому регіоні та створення нових механізмів взаємодії на рівні багатосторонніх організацій. Практична цінність дослідження полягає у можливості використання його результатів під час формування та реалізації зовнішньої політики України в Тихоокеанському регіоні. Отримані висновки та рекомендації можуть застосовуватися державними органами, зокрема Міністерством закордонних справ України для розробки стратегій співпраці з малими острівними країнами. Дослідження також надає обґрунтування для укладення нових торговельних угод, активізації інвестиційних проєктів та підтримки освітніх і культурних програм, що сприятимуть зміцненню економічних та гуманітарних зв'язків.

**Ключові слова:** міжнародні відносини; міжнародна арена; острівні тихоокеанські країни; дипломатичні відносини; ООН; економічна співпраця.

**Актуальність теми.** Розвиток відносин України з малими острівними тихоокеанськими країнами є перспективним напрямом зовнішньої політики, який дотепер залишається недостатньо дослідженим та вивченим. Основним викликом для зовнішньої політики України у відносинах з малими острівними тихоокеанськими країнами є відсутність достатньої комунікаційної та дипломатичної інфраструктури, яка б сприяла налагодженню двосторонніх контактів. Україна майже не має власної інформаційної присутності в медіапросторі малих острівних держав Тихого океану. Зазвичай її розглядають у контексті інших держав або історичних подій: у минулому як частину Радянського Союзу, пізніше як частину пострадянського простору, а тепер як частину західного блоку. Недостатня присутність України в інформаційному полі призводить до того, що її імідж формується місцевими ЗМІ часто в спотвореному вигляді, що потребує корекції.

При цьому малі тихоокеанські країни, попри своє невелике населення та незначні розміри, мають важливе стратегічне значення на глобальній арені, оскільки їхнє географічне розташування і участь у міжнародних організаціях дозволяють їм впливати на глобальні процеси. Ці країни є для України не лише потенційними торговельними та економічними партнерами, але й політичними союзниками у вирішенні глобальних проблем, зокрема, зміни клімату, розвитку стійкої економіки та безпеки, підтримки світового порядку, заснованого на правилах. Окрім цього, інтеграція тихоокеанських країн у міжнародні організації та об'єднання, у яких бере участь Україна, надає широкі можливості для налагодження партнерських і взаємовигідних відносин на основі спільних інтересів та цінностей [1, с. 45]. Таким чином, дослідження міжнародних відносин між Україною та малими острівними тихоокеанськими країнами формує основи визначення сталих перспектив співпраці, обґрунтовує нові напрями поглиблення взаємин та сприяє формуванню нових аспектів забезпечення розвитку зовнішньополітичної стратегії України в цьому регіоні. Враховуючи відсутність достатньо

розробленої стратегії щодо співпраці з цим регіоном, дослідження подібної наукової теми є важливим і актуальним.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Дослідження відносин України з малими острівними країнами Тихоокеанського регіону є відносно новим напрямом у міжнародних студіях, тому кількість літератури, присвяченій цій темі, є вкрай обмеженою. Такі автори, як М.Савченко, В.Кулявець, О.Квасницька [9], А.Бохан, В.Залізнюк [14] створили праці, які є основоположною базою для дослідження міжнародних відносин України. У їхніх дослідженнях розглянуто стратегії та напрями зовнішньої політики України в контексті її взаємодії з різними регіонами світу. Хоча у цих роботах не приділяється безпосередньої уваги малим тихоокеанським країнам, вони надають цінний аналіз загальних тенденцій та пріоритетів зовнішньої політики України, що дозволяє зрозуміти контекст її взаємин із державами Тихоокеанського регіону.

Багатостороння дипломатія України в межах міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй (ООН) та Світова організація торгівлі (СОТ), детально досліджена у праці В.Рокоча, О.Горбачука [8]. Так в їхній роботі визначено роль України у вирішенні глобальних проблем, які є актуальними і для малих острівних держав, а саме: зміни клімату, захист океанів та забезпечення продовольчої безпеки. Подібні дослідження є визначальними для розуміння формату співпраці України з тихоокеанськими країнами на міжнародному рівні. У дослідженнях В.Кухарика, С.Ліпича [3], О.Литвиненка [11] розглянуто економічну взаємодію України з різними регіонами світу, зокрема питання експорту аграрної продукції та металургійної промисловості. Дослідження є доволі корисним для оцінки потенціалу торгівлі між Україною та малими острівними країнами, оскільки значна частка українського експорту в Тихоокеанський регіон стосується саме цієї категорії товарів.

Гуманітарна співпраця з урахуванням освітніх програм та обмінів студентами розглядається у праці О.Шарова [13]. Вчений досліджує можливості розширення освітніх та культурних зв'язків України з різними країнами світу, а також оцінює ефективність стипендіальних програм та обмінів, що відчутно допомагає зрозуміти механізми розвитку гуманітарної співпраці між Україною та острівними країнами Тихоокеанського регіону. Такі дослідники, як А.Кучеренко [4], А.Ставицька, А.Коваленко [10] у своїх працях фокусуються на проблемах розвитку малих острівних держав, зокрема на їхніх економічних та екологічних викликах. У цих роботах ми знаходимо інформацію про контекст, у якому відбуваються взаємини України з тихоокеанськими країнами, та можливі напрями співпраці у сфері економіки, питаннях захисту довкілля, техніко-виробничої допомоги. Зазначені джерела лише частково охоплюють аспекти взаємодії, що свідчить про необхідність подальшого вивчення цієї теми.

**Метою статті** є проведення комплексного дослідження сучасного рівня міжнародних відносин України з групою малих острівних країн, розташованих в Тихоокеанському регіоні, та оцінка перспективних форматів міждержавної співпраці для поглиблення і розвитку взаємовигідних відносин.

**Завдання дослідження:**

- оцінити сучасний стан міждержавних відносин України з острівними країнами Тихоокеанського регіону в аспектах економічної, гуманітарної та культурної співпраці;
- визначити недоліки та перешкоди щодо посилення розбудови взаємовигідних міждержавних відносин між сучасною Україною та острівними країнами Тихоокеанського регіону;
- обґрунтувати перспективи поглиблення співпраці між Україною та малими острівними тихоокеанськими країнами в дипломатичній, економічній, гуманітарній та культурній сферах.

**Викладення основного матеріалу.** Міжнародні відносини України з малими острівними країнами Тихоокеанського регіону в сучасних умовах життя країн світу дійсно мають стратегічне значення. Незважаючи на географічну віддаленість та різні масштаби економік, співпраця між Україною та тихоокеанськими державами відкриває перспективи для розвитку багатосторонніх відносин, сприяє розширенню дипломатичної присутності України та формуванню сталих взаємовигідних зв'язків. Ці очікування є важливими для України, особливо у післявоєнний період. До головних острівних країн, з якими Україна вибудовує відносини протягом останніх двадцяти років, належать: Фіджі, Папуа-Нова Гвінея, Королівство Тонга, Самоа, Соломонові Острови, Вануату, Маршаллові Острови, Науру, Кірибаті, Палау, Тувалу. При цьому сам формат співпраці з кожною з цих країн варіюється, охоплюючи дипломатичні, економічні, гуманітарні та культурні напрями [1].

Історія міжнародних відносин України з малими острівними країнами Тихого океану має відносно короткий, але важливий розвиток. Етапи формування цих відносин можна розділити на кілька конкретних періодів. На першому етапі ще у 1990-х роках відносини були переважно дипломатичними, що на той час було обумовлено географічною віддаленістю та відсутністю традиційних історичних або періодичних міждержавних контактів. Проте вже в перші роки незалежності Україна почала контактувати із зазначеними країнами тихоокеанського регіону.

Другий етап розвитку відносин почався у 2000-х роках і пов'язаний з активним пошуком Україною нових ринків для експорту і постійного збуту своїх товарів та надією на диверсифікацію

зовнішньополітичних контактів. Саме у цей період увага почала зосереджуватися на можливостях налагодження первинної економічної та технічної співпраці з малими тихоокеанськими державами.

Згодом співпраця, окрім економічної тематики, вже розвивалася і в гуманітарній сфері та стосувалася підтримки в обопільних міжнародних ініціативах, які були спрямовані на подолання наслідків змін глобального клімату, що є найбільшою загрозою для тихоокеанських острівних країн [3].

Через відсутність стратегічного інтересу в Україні бракує експертів, здатних фахово аналізувати цей регіон та перспективи взаємної співпраці. Єдине дипломатичне представництво України у Південному Тихоокеанському регіоні знаходиться в Австралії. До країн, з якими Україна досі не встановила дипломатичних відносин з моменту здобуття незалежності, належать чотири країни, розташовані в Океанії: Кірибаті, Королівство Тонга, Науру, Папуа-Нова Гвінея. Також відсутні дипломатичні відносини з Островами Кука та Ніуе. Ці країни наразі не є членами ООН, але беруть участь в роботі її окремих агенцій, а також регіональних організацій та мають встановлені дипломатичні відносини з понад 70 країнами світу. Водночас слід підкреслити, що відсутність дипломатичних відносин не отожднює відсутності контактів та взаємодії. На практиці Україна співпрацює з усіма переліченими державами.

За більш ніж тридцять років незалежності Україна підписала незначну кількість міжнародних угод із країнами регіону. Переважна більшість угод підписана з Австралією і лише декілька – з острівними державами, а саме з Маршалловими Островами про безвізовий режим у 2019 році, а також з Вануату, Фіджі, Тувалу про визнання дипломів моряків.

Дипломатична присутність України в Океанії залишається незначною, хоча останнім часом наша країна почала активніше взаємодіяти з цим регіоном, що пояснюється, зокрема, необхідністю консолідувати усю можливу підтримку на міжнародній арені для протидії російській збройній агресії. Це прослідковується у виступах Президента Володимира Зеленського перед парламентами Австралії та Нової Зеландії у 2022 році, в онлайн-промові міністра закордонних справ Дмитра Кулеби в межах саміту лідерів Форуму тихоокеанських островів (ФТО) у липні 2022 року, а також у зустрічі міністра оборони Олексія Резнікова з фіджійським колегою Піо Тікодуадуа під час «Діалогу Шангри-Ла» в Сінгапурі у 2023 році [12], в участі Співкеря Парламенту Королівства Тонга Фатафехі Факафануа у Третньому Парламентському саміті Міжнародної Кримської платформи, який відбувся у жовтні 2024 року у Латвії.

Станом на сьогодні, особливо після 2015 року Україна продовжує поглиблювати відносини з тихоокеанськими країнами, усвідомлюючи їх потенціал у регіональній політиці, на рівні ООН і низки міжнародних інституцій, а саме в контексті забезпечення підтримки на міжнародній арені, а також у питаннях екології, економічного розвитку та гуманітарної сфери. Дослідження основних напрямів співпраці «Україна – тихоокеанські острівні країни» доцільно структурувати за такими векторами: дипломатія, торгівля, наука й освіта, культура та технічна допомога. Такий підхід дозволить критично оцінити потенціал напрямів співпраці «Україна – тихоокеанські острівні країни» та визначити заходи для його підсилення щодо подальшого обопільного розвитку. Дипломатичні відносини є головним компонентом міжнародної взаємодії між Україною та малими тихоокеанськими державами, саме їх наявність і сталість дають Україні можливість розширювати свій вплив у глобальній системі світового устрою, а також сподіватися на підтримку цих країн на міжнародних майданчиках, зокрема в системі ООН та ФТО [12]. На сьогоднішній день Україна підтримує відносини з десятьма острівними тихоокеанськими країнами через своє посольство в Австралії (з Вануату, Кірибаті, Соломоновими Островами, Науру, Ніуе, Островами Кука, Самоа, Королівством Тонга, Тувалу, Фіджі), яке виконує функцію своєрідного дипломатичного хабу нашої країни в тихоокеанському регіоні. Крім цього, важлива взаємодія з окремими тихоокеанськими державами відбувається через Посольство України в Японії (Маршаллові Острови, Палау, Федеративні Штати Мікронезії) та Посольство України в Індонезії (Папуа-Нова Гвінея). Також варто відзначити дипломатичну взаємодію з представництвами всіх тихоокеанських держав на рівні Постійного представництва України при ООН у Нью-Йорку. Якраз в межах функціонування міжнародних організацій, таких як ООН та СОР, Україна та тихоокеанські острівні держави можуть виступати в тандемі за вирішення різних глобальних викликів, наприклад тих, що стосуються зміни клімату, захисту океанів та забезпечення глобальної продовольчої безпеки (табл. 1).

Таблиця 1

*Основні сфери співпраці між Україною та малими тихоокеанськими країнами (береться за увагу ситуація після закінчення активних бойових дій між Україною та рф)*

Напрямок співпраці	Визначальна складова співпраці	Оцінка рівня взаємної вигоди у відносинах	Вплив на економіку острівних країн	Перспективи розвитку співпраці
1	2	3	4	5
Дипломатичні відносини	Розширення впливу у глобальній політиці	Високий	Залучення підтримки у міжнародних організаціях	Розширення дипломатичної присутності

1	2	3	4	5
Торгівля	Експорт сільськогосподарських і промислових товарів	Середній	Розвиток економіки через імпорт та експорт (суттєвий мінус – географічна віддаленість)	Підписання торгових угод та зниження митних тарифів
Сфера освіти і науки	Навчання студентів з острівних країн в Україні	Середній	Підвищення кваліфікації місцевих спеціалістів	Розробка стипендіальних програм та обмін науковцями
Культурні взаємодії	Культурний обмін та популяризація традицій	Середній	Зміцнення міжкультурних зв'язків	Проведення спільних культурних заходів
Технічна і технологічна допомога	Передача досвіду в сільському господарстві та управлінні ресурсами, цифровізації	Високий	Цифровізація державного управління, підвищення стійкості до природних катастроф	Розробка спільних науково-дослідних проєктів

Джерело: сформовано на основі [1, 7]

Системний аналіз провідних сфер взаємовигідних контактів між Україною та малими тихоокеанськими країнами демонструє, що такі відносини мають потенціал до подальшого поглиблення та розширення. При цьому навіть в умовах війни Україна повинна розвивати принаймні деякі з окреслених сфер співпраці і активно сприяти не лише власному економічному та політичному зростанню, але й допомагати малим острівним країнам боротися з глобальними загрозами сучасності та місцевими проблемами. Активна залученість України на сучасному етапі може допомогти вибудувати довготривалі взаємовигідні відносини з острівними країнами Тихого океану.

Проблемним аспектом у цьому контексті є обмеженість ресурсів (людських, фінансових тощо) України, яка не дозволяє активно взаємодіяти з усіма острівними тихоокеанськими країнами. У цьому випадку важливо концентруватися на співпраці з тими країнами регіону, які є найбільш прозахідними та підтримують Україну під час повномасштабної агресії РФ. На сьогоднішній день такими країнами є: Республіка Фіджі (брала участь у Першому Саміті миру в Швейцарії влітку 2024 року та підписала його комюніке), Папуа-Нова Гвінея (міністром закордонних справ цієї країни станом на грудень 2024 року є етнічний українець Джастін Ткаченко), Королівство Тонга (приєдналося до комюніке Першого Саміту миру, Спікер Парламенту брав фізичну участь у Третньому Парламентському Саміті Кримської платформи), Палау (брали участь у Першому Саміті миру у Швейцарії влітку 2024 року та підписали його комюніке; під час заходу Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Палау Сурангелом Віппсом-молодшим, між двома країнами були офіційно встановлені дипломатичні відносини), Федеративні Штати Мікронезії (єдина країна світу, крім України, яка розірвала дипломатичні відносини з РФ після початку повномасштабної агресії), Самоа (підтримують Україну в ГА ООН та ФТО), Острови Кука (були солідарні з Україною та підтримували її у ФТО), Маршаллові Острови (приєдналися до комюніке Саміту миру) тощо.

Слід зазначити, що сучасні міждержавні зв'язки створили плацдарм для України щодо її можливостей брати подальшу активну участь у спільних міждержавних заходах, зустрічах та переговорах, що сприяють взаєморозумінню та обміну досвідом з тихоокеанськими країнами [17]. І хоча Україна не має дипломатичних представництв у жодній з цих країн та найближчим часом не планує їх відкриття, основа співпраці вже закладена завдяки активним контактам протягом останніх років. Також варто зазначити, що Україна навіть в умовах війни намагається послідовно і активно підтримувати наявні дипломатичні контакти через міжнародні організації, в першу чергу через ФТО. У цьому контексті вкрай важливим завданням є довести до кінця намір України щодо приєднання до цієї впливової регіональної організації у ролі партнера з діалогу (Україна подала відповідну заявку у 2022 році). Крім того, варто розглянути можливість здійснення символічно внеску до створеного у 2023 році «Фонду кліматичної стійкості» в межах ФТО для боротьби з руйнівними наслідками глобального потепління. Такий внесок продемонструє серйозну налаштованість України на співпрацю з тихоокеанськими країнами для вирішення найбільш нагальних проблем регіону (більшість острівних країн знаходяться дуже низько відносно рівня моря і можуть фактично припинити існування внаслідок підйому рівня світового океану, спричиненого глобальним потеплінням).

Очевидно, значна частина дипломатичної діяльності України з країнами регіону спрямована на досягнення взаємної підтримки в міжнародних організаціях, таких як ООН, Всесвітня організація

торгівлі (COT) та ЮНЕСКО. Малі острівні тихоокеанські країни мають таке ж право голосу у цих організаціях, як і «великі» держави світу, і можуть сприяти просуванню українських ініціатив, зокрема тих, що стосуються захисту суверенітету та територіальної цілісності України. Своєю чергою Україна підтримує розгляд низки питань, які є актуальними і важливими для перелічених тихоокеанських країн (зміна клімату, використання морських ресурсів, дослідження морського дна тощо). Зокрема, Україна підтримала позов деяких тихоокеанських країн до Міжнародного суду ООН щодо зміни клімату. Участь України в ООН є домінантною складовою співпраці, оскільки малим острівним країнам потрібна підтримка у вирішенні окреслених вище глобальних питань. Україна, зважаючи на свій науково-технічний потенціал та досвід у вирішенні проблем довкілля, здатна надавати свою підтримку в межах майбутніх ініціатив ООН та низки інших міжнародних структур регулювання міждержавних відносин та взаємодії [5].

Співпраця на міжнародному рівні також передбачає спільні проекти в галузі науки, освіти, екології та «зеленої економіки», технологій і перспектив технічної співпраці. Зокрема, Україна має можливість надавати тихоокеанським країнам експертну підтримку у питаннях управління природними ресурсами, адаптації сільського господарства до зміни клімату, розвитку відновлювальної енергетики та боротьби з наслідками природних катастроф. Подібні національні проекти сприяють взаємовигідному контакту і підвищенню стійкості економік острівних держав Тихоокеанського регіону. Цифровізація державного управління є окремою перспективною сферою співпраці. Зокрема, на прикладі системи «Дія» Україна могла б допомогти запровадити окремі цифрові сервіси для громадян країн Тихого океану.

Зворотним ефектом розвитку міждержавних відносин України з групою малих острівних країн Тихоокеанського регіону може стати зміцнення позитивного міжнародного іміджу України як надійного партнера та активного учасника глобальних процесів. Крім цього, взаємодія з малими острівними державами допоможе Україні посилювати свою дипломатичну присутність та поширювати вплив у різних частинах світу [2].

З економічної погляду співпраця із вказаними тихоокеанськими країнами активізує практичні можливості для розвитку міжнародної торгівлі та інвестицій, зокрема у сфері сільського та рибного господарства, транспорту, туризму тощо. Окремі українські підприємства можуть отримати нові ринки збуту для своєї продукції / послуг (сільськогосподарські продукти, харчові вироби, ІТ-послуги тощо), а острівні країни можуть отримати перспективні можливості для імпорту національної продукції (риба, фрукти, товари народного промислу, алкогольні напої тощо) та розвитку туризму на вигідних умовах, тим самим зміцнюючи власні національні економіки. При цьому експорт до тихоокеанських країн з логістичної точки зору доцільно поєднувати з експортом до Австралії та Нової Зеландії (найбільші регіональні ринки). Також багатовекторна участь України в міжнародних проектах, спрямованих на захист навколишнього середовища та розвиток стійкої економіки, сприятиме і надалі розвитку партнерства на засадах взаємної поваги та торговельної взаємовигоди [6].

Аналіз міжнародної статистики свідчить про те, що вже у період з 2015 по 2023 роки міжнародні відносини між Україною та малими острівними країнами Тихоокеанського регіону набули нових можливостей у сфері торгівлі, інвестицій та ряду перспективних економічних проектів. Враховуючи фактор географічної віддаленості, а також мале населення острівних тихоокеанських держав обсяги торговельної взаємодії між Україною та тихоокеанськими державами є незначними, однак вони мають потенціал для подальшого поглиблення і зростання. Аналіз структури та обсягів торговельних і інвестиційних потоків, а також реалізованих економічних проектів дозволяє оцінити динаміку співпраці та перспективи її розвитку. Однак для визначення реального рівня співпраці необхідно розглянути обсяги та структуру економічної взаємодії з урахуванням конкретних цифрових даних за період 2015–2023 років.

Торгівля між Україною та малими острівними тихоокеанськими країнами протягом 2015–2023 років демонструвала різні тенденції, пов'язані з глобальними та регіональними викликами. Основними експортними товарами України до тихоокеанських країн були: сільськогосподарська продукція (зерно, соняшникова олія), вироби металургії, машинобудування та хімічної промисловості. З боку тихоокеанських країн імпорт до України складався переважно з рибної продукції, тропічних фруктів, сировини та виробів ручної роботи, що відображає спеціалізацію острівних держав на рибальстві, сільському господарстві та ремісництві [18].

У 2015 році обсяги експорту з України до острівних тихоокеанських країн становили близько 18 млн дол. США. Основу експорту складала сільськогосподарська продукція (70 %), зокрема зернові (близько 12 млн дол. США) та олійні культури. Вироби металургії та машинобудування склали близько 20 % від загального обсягу експорту. Уже з 2021 року спостерігалось зростання обсягів експорту до 35 млн дол. США, що зумовлювалося збільшенням попиту на продовольчу продукцію на тлі глобальної продовольчої кризи, і на кінець 2023 року обсяг експорту оцінювався в 40 млн дол. США, що свідчить про позитивну динаміку та розширення торговельних відносин. Імпорт товарів з тихоокеанських країн до України у 2015 році сягнув позначки близько 7 млн дол. США, з яких основна

частка припадала на рибну продукцію та тропічні фрукти (понад 60 % загального імпорту). Структура торгівлі також зазнала змін. Україна нарощувала експорт аграрної продукції, зокрема зернових, які користуються попитом в острівних країнах, що мають обмежені можливості власного виробництва продуктів харчування [20]. Крім того, зріс попит на українську металопродукцію та машинобудівне обладнання для розвитку інфраструктури та промисловості в тихоокеанських державах. Однак частка високотехнологічної продукції в структурі експорту залишається низькою, що свідчить про можливості для диверсифікації та розвитку торгівлі в майбутньому. Але у період з 2016 до 2023 року обсяги імпорту поступово зростали, досягнувши позначки 12 млн дол. США у 2023 році. Імпортна структура також залишалася відносно незмінною, зосереджуючись на продуктах харчування, природних ресурсах та výroбах ручної роботи. Загалом за період 2015–2023 років середній річний темп зростання торгівлі між Україною та острівними тихоокеанськими країнами становив близько 8 %. Основним рушієм зростання був збільшений попит на українську сільськогосподарську продукцію, що підтверджує перспективність подальшої співпраці у цій сфері [19].

Зараз більшість потреб регіону у зернових культурах забезпечує Австралія, проте Україна має можливість нарощувати експорт такої продукції до тихоокеанських країн. Наприклад, з 2014 до 2018 року Маршаллові Острови активно купували українське борошно. Це може стати основним фактором для подальшого розширення експорту українських товарів у регіон. Отже, співпраця з острівними країнами Тихоокеанського регіону має потенціал як у політичному, так і в економічному вимірах. Хоча регіон самостійно не може надати значної гуманітарної чи безпекової підтримки для України, проте політична підтримка та можливості для експорту є досить важливими [15].

Обсяги прямих інвестицій між Україною та тихоокеанськими країнами залишаються на невисокому рівні. Інвестиції острівних тихоокеанських країн в Україну є обмеженими через їхні економічні можливості та специфіку бізнес-середовища. Водночас для українських інвесторів Тихоокеанський регіон видається перспективним напрямом для інвестицій у такі сектори, як сільське господарство, рибальство, інфраструктурний ландшафт та сфера туризму.

Впродовж 2015–2023 років спостерігалися окремі випадки інвестування українських компаній у розвиток інфраструктурних та аграрних проєктів в тихоокеанських країнах, зокрема в напрямі виробництва харчових продуктів, створення спільних підприємств з рибної переробки та розвитку транспортних послуг. Обсяги інвестицій між Україною та тихоокеанськими країнами були обмеженими, що пояснюється географічною віддаленістю та обмеженими фінансовими можливостями малих острівних держав, проте певні інвестиційні проєкти все ж були реалізовані [16].

Станом на 2015 рік обсяг ПІІ з боку України в тихоокеанські країни становив близько 2 млн дол. США. Основні напрями інвестування стосувалися розвитку сільського господарства та рибальства. У 2018–2020 роках обсяги інвестицій дещо зросли і досягли позначки 4,5 млн дол. США у 2020 році завдяки впровадженню низки спільних міждержавних інфраструктурних проєктів та видимих інвестицій у переробку рибної продукції. У 2023 році обсяг українських інвестицій досягнув рівня 5 млн дол. США, зосереджуючись на аграрному секторі, відновлюваній енергетиці та екологічних проєктах. Інвестиційна активність тихоокеанських країн в Україні була ще більш обмеженою. На кінець 2023 року загальний обсяг таких інвестицій становив менше 1 млн дол. США, а інвестиції переважно вкладалися в освітні та культурні проєкти, що дещо сприяло розвитку гуманітарної співпраці [19]. Таким чином, інвестиційна активність значною мірою залежала від регіональної політики тихоокеанських держав, їхніх зусиль щодо залучення іноземного капіталу та створення сприятливих умов для бізнесу.

Перспективною залишається сфера відновлюваної енергетики та екологічно чистих технологій, які є пріоритетними для багатьох острівних країн у контексті боротьби зі змінами клімату. Українські інноваційні компанії, що працюють у цій сфері, можуть знайти можливості для інвестування в проєкти з розвитку сонячної та вітрової енергетики на островах, що сприятиме диверсифікації економічних зв'язків та посиленню співпраці. У період 2015–2023 років між Україною та тихоокеанськими країнами були реалізовані декілька спільних економічних проєктів, які мали характерне значення для розвитку економік обох сторін. Так, починаючи з 2016 до 2023 року, українські аграрні компанії інвестували близько 3 млн дол. США у проєкти, пов'язані з вирощуванням зернових культур на острівних територіях, що дало позитивний ефект для підвищення рівня продовольчої безпеки острівних тихоокеанських країн [17, с. 280].

У 2021–2023 роках українські компанії брали участь у проєктах зі встановлення сонячних електростанцій на островах. Загальний обсяг інвестицій у сферу енергетики досяг позначки близько 2 млн дол. США, що сприяло розвитку відновлюваної енергетики та зменшенню залежності острівних держав від імпорту палива. Українські науково-дослідні інститути спільно з партнерами з тихоокеанських країн реалізували проєкти з управління водними ресурсами та адаптації до змін клімату, варто відзначити, що протягом 2018–2023 років обсяг фінансування таких становив близько 1 млн дол. США. В економічній площині співпраця з тихоокеанськими країнами має перспективи розвиватися в таких сферах, як експорт аграрної продукції, сировини та засобів її переробки, продаж легкомоторних

літаків та маловмісних катерів, а також запчастин до них. Особливу роль у цій співпраці відіграє залежність острівних країн Тихоокеанського регіону від імпорту продовольства [18].

У період 2015–2022 років Україна реалізувала кілька освітніх проєктів, надавши стипендії студентам з тихоокеанських країн для навчання в українських університетах. Загальна сума інвестицій в освітні програми становила близько 500 тис. дол. США, що сприяло підвищенню кваліфікації кадрів у регіоні, але ці програми поки не діють через неможливість створення безпечних умов для іноземних студентів на території сучасної України (табл. 2).

Таблиця 2

*Оцінка рівня ефективності економічної співпраці між Україною та острівними країнами Тихоокеанського регіону*

Напрямок економічної співпраці	Специфіка економічної взаємодії	Економічні вигоди для острівних країн	Оцінка економічної вигоди для України
1. Взаємна торгівля	Експорт української сільськогосподарської та промислової продукції, імпорт рибної продукції та сировини	Забезпечення продовольчої безпеки, доступ до промислових товарів	Зростання обсягів експорту, розширення ринків збуту
2. Інвестиційні проєкти	Українські інвестиції в аграрний сектор, переробку риби, відновлювану енергетику	Розвиток інфраструктури, підвищення рівня зайнятості	Диверсифікація економічних зв'язків, отримання прибутків від спільних проєктів
3. Аграрні проєкти	Впровадження українських аграрних технологій у вирощуванні зернових	Забезпечення продовольчої безпеки, підвищення врожайності	Розширення впливу аграрного сектору, збільшення експорту технологій
4. Освітні програми і заходи	Надання стипендій студентам для навчання в українських університетах	Підвищення кваліфікації місцевих спеціалістів, зміцнення кадрового потенціалу	Розширення гуманітарних зв'язків, популяризація української освіти
5. Екологічні та енергетичні ініціативи	Впровадження відновлюваних джерел енергії, управління водними ресурсами	Підвищення стійкості до змін клімату, забезпечення енергетичної безпеки	Підвищення статусу України у глобальних екологічних ініціативах, розвиток інноваційних технологій

*Джерело:* сформовано автором

Одним із напрямів дипломатичної стратегії може стати укладення меморандумів про взаєморозуміння, які визначатимуть конкретні кроки та пріоритети співпраці в різних сферах. У цьому контексті акцентується увага на співпраці у гуманітарній галузі, яку Україна вибудовувала з деякими острівними країнами Тихоокеанського регіону. Так до початку війни Україна мала розвинену систему вищої освіти і на той період вже кілька років поспіль пропонувала стипендіальні програми для студентів з малих острівних країн Тихого океану. Основними напрямками освітньої співпраці були медичні, технічні, аграрні та економічні спеціальності, що мають важливе значення для розвитку економіки і суспільних відносин тихоокеанських держав. Одним із інструментів гуманітарної співпраці було надання українськими університетами стипендій для студентів з острівних країн, які створювали можливості для молодих фахівців з Фіджі, Самоа, Папуа-Нової Гвінеї та інших країн Тихоокеанського регіону отримати високоякісну освіту в галузях медицини, сільського господарства, інформаційних технологій та інженерії [6]. Таким чином, ці програми дійсно сприяли підвищенню загального рівня кваліфікації кадрів на островах Тихого океану, а також популяризації української освіти за кордоном. Програми обміну студентами та науковцями відігравали до 2022 року провідну роль у поглибленні взаєморозуміння та зміцненні зв'язків між Україною та тихоокеанськими країнами. Протягом останніх років українські університети організували декілька сучасних і конкурентоздатних програм обміну, в межах яких студенти з України мали змогу провести дослідницьку діяльність у Фіджі та Самоа, зосереджуючись на проблемах збереження біорізноманіття, питаннях зміни клімату, фізики океану тощо. Водночас студенти та науковці з тихоокеанських країн відвідували українські науково-дослідні інститути та університети, де знайомилися з досягненнями України в галузях сільського господарства, медицини, прикладних наук, техніки, сучасних технологій та промисловості.

Невід'ємною складовою гуманітарної співпраці також є культурна дипломатія. Україна презентувала свою культуру в малих острівних країнах через проведення культурних заходів, виставок, зокрема із

залученням місцевих жителів українського походження. Ці заходи мали позитивний ефект і сприяли поширенню знань про українські традиції, мистецтво та історію серед населення острівних держав Тихоокеанського регіону. Наприклад, у 2021 році в місті Сува, столиці Фіджі, відбулася виставка української народної творчості, на якій були представлені традиційні вишиванки, писанки та вироби ручної роботи. Ця культурна подія викликала значний інтерес серед місцевого населення та сприяла зміцненню подальшого продуктивного міжкультурного діалогу [2].

Співпраця в галузі образотворчого та етнічного мистецтва в останні роки стосувалася підготовки і реалізації спільних проєктів українських та тихоокеанських художників, музикантів та кінематографістів. У 2021 році було проведено кілька онлайн-конференцій між представниками української та тихоокеанської творчої спільноти, де обговорювалися можливості для спільної роботи над музичними та кінопроєктами.

Окрім освітніх і культурних програм, Україна брала і продовжує брати участь у реалізації гуманітарних проєктів, спрямованих на підтримку сталого розвитку малих острівних країн. Співпраця в науково-дослідницькій сфері також відіграє важливу роль у вирішенні спільних глобальних викликів. Україна співпрацює з міжнародними організаціями у сфері надання гуманітарної допомоги острівним державам, які постраждали від природних катастроф, таких як циклони, повені та землетруси. Зокрема, у 2020 році Україна долучилася до ініціативи ЮНЕСКО щодо надання допомоги Папуа-Новій Гвінеї у боротьбі зі стихійними лихами, враховуючи підтримку програм з адаптації до змін клімату.

Українські науковці співпрацюють з колегами з тихоокеанських країн під час досліджень проблем зміни клімату, збереження біорізноманіття та управління природними ресурсами. В системній матриці спільних проєктів, фінансованих міжнародними організаціями, українські науково-дослідні інститути проводять експертизу екологічних проблем острівних держав та надають рекомендації щодо впровадження новітніх технологій у галузі сталого розвитку. Подібна наукова співпраця має велике значення для формування комплексних підходів до вирішення ряду глобальних екологічних викликів. Спільні освітні та культурні програми, обміни студентами й науковцями не лише сприяють зміцненню культурних та гуманітарних зв'язків, а й відкривають можливості для подальшого розвитку співпраці в економічній, екологічній та науковій сферах.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Сучасний стан відносин України з малими острівними країнами Тихоокеанського регіону, які динамічно розвиваються та поступово розширюють свій вплив, характеризується поглибленням співпраці. Україна усвідомлює їхній потенціал у глобальній політиці, зокрема щодо підтримки на міжнародній арені та спільного вирішення низки глобальних екологічних та економічних проблем. Було сформовано системний підхід до вивчення основних напрямів співпраці, таких як дипломатія, торгівля, освіта, культура та технічна допомога.

У межах дослідження було визначено сутність і основні складові міжнародних відносин України з малими тихоокеанськими державами, які містять низку ключових аспектів взаємодії. Насамперед варто виокремити дипломатичне співробітництво, яке є важливим інструментом посилення геополітичних позицій України, оскільки малий розмір цих держав не позбавляє їх політичного впливу в міжнародних структурах, таких як ООН та ФТО. Другим важливим напрямом є економічне співробітництво, в основі якого лежать торговельні відносини між Україною та малими тихоокеанськими державами, що базуються на експорті української аграрної (зерна, соняшникової олії) та металургійної продукції, а також імпорту товарів, характерних для острівних економік, серед яких домінують рибна продукція, тропічні фрукти та природні ресурси. Водночас Україна нарощує інвестиції у розвиток відновлюваної енергетики, що є пріоритетним напрямом для більшості тихоокеанських країн через їхню високу енергозалежність, а також розглядає можливості співпраці у сфері сільського господарства, інфраструктурного розвитку та цифрових технологій.

Окремий акцент зроблено на гуманітарних та освітніх ініціативах, оскільки до 2022 року Україна активно надавала стипендії студентам із малих острівних країн, забезпечуючи їм можливість навчання в українських університетах за такими напрямками, як медицина, аграрні науки, інформаційні технології та інженерія. Це сприяло не лише підвищенню рівня професійної підготовки фахівців у цих країнах, але й формуванню довготривалих культурних та освітніх зв'язків між Україною та державами Тихоокеанського регіону. Не менш значущою складовою є культурна дипломатія та співпраця у сфері мистецтва, яка стосується проведення різноманітних культурних заходів, організація мистецьких обмінів, підтримка проєктів, спрямованих на популяризацію української культури в малих тихоокеанських країнах. Це сприяє не лише зміцненню позитивного іміджу України, але й формуванню міжкультурного діалогу та взаєморозуміння між народами, що є важливим елементом сучасної дипломатичної стратегії.

Останнім, але не менш перспективним напрямом двосторонньої взаємодії є технічна допомога та цифровізація, що передбачає використання українського досвіду у сфері цифрових технологій. Зокрема йдеться про запровадження електронного урядування та цифрових державних сервісів за зразком



української платформи «Дія», що може сприяти вдосконаленню державного управління та розширенню доступу громадян малих острівних країн до адміністративних послуг.

Розроблено стратегії і рекомендації для подальшого поглиблення співпраці між Україною та малими острівними країнами, зокрема: розширення дипломатичної присутності України в регіоні, диверсифікація економічної взаємодії, розвиток гуманітарних та культурних обмінів, а також укладення торговельних угод для полегшення торгівлі та інвестування. Окреслені заходи й надалі сприятимуть не лише економічному та політичному зростанню України, але й допоможуть малим острівним країнам долати сучасні глобальні загрози.

#### Список використаної літератури:

1. Дипломатична діяльність України у сучасному світі : монографія / *I.P. Алексєєнко та ін.* – Київ : Наукова думка, 2013. – 270 с.
2. Кузь О.М. Міжнародні відносини в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні / *О.М. Кузь, А.В. Горбачов, Д.С. Коротков* – Х., 2021. – 40 с.
3. Кухарик В. Просування економічних інтересів України у світі / *В.Кухарик, С.Ліпич* // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. – 2022. – № 3 (14). – С. 285–303. DOI: 10.29038/2524-2679-2022-03-285-303.
4. Кучеренко А. Інтереси України в розвитку співпраці з державами Океанії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/08/Ukr\\_ADASTRA\\_05\\_Oceania.pdf](https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/08/Ukr_ADASTRA_05_Oceania.pdf).
5. Македон В. Міжнародні торговельні війни та їх вплив на макроекономічні системи країн світу / *В.Македон, В.Лошак* // Підприємництво та інновації. – 2024. – №30. – С. 95–101. DOI: 10.32782/2415-3583/30.15.
6. Македон В. Оцінювання динаміки розвитку цифрових ТНК в умовах глобальної економіки / *В.Македон* // Галицький економічний вісник. – 2024. – Том 87, № 2. – С. 223–233. DOI: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2024.02.223.
7. Охріменко О.О. Трансформація товарообігу між Україною та країнами АСЕАН у контексті забезпечення цілей сталого розвитку / *О.О. Охріменко, Нгуєн Ань Туан, К.В. Лежень* // Економічний простір. – 2020. – № 159. – С. 17–23. DOI: 10.32782/2224-6282/159-3.
8. Рокоча В.В. Місце економічної дипломатії в системі економічної безпеки держави / *В.В. Рокоча, О.І. Горбачук* // Вчені записки університету «КРОК». Серія : Економіка. – 2019. – Вип. 2. – С. 110–118. DOI: 10.31732/2663-2209-2019-53-110-118.
9. Савченко М. Проблеми і перспективи економічного співробітництва України з країнами Асоціації держав Південно-Східної Азії / *М.Савченко, В.Кулявець, О.Квасницька* // Галицький економічний вісник. – 2023. – Том 80, № 1. – С. 120–130. DOI: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2023.01.120.
10. Ставицька А. Можливості реалізації експортного потенціалу України на світовому ринку / *А.Ставицька, А.Коваленко* // Галицький економічний вісник. – 2023. – Том 80, № 1. – С. 108–113. DOI: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2023.01.108.
11. Україна і країни Східної, Південно-Східної та Південної Азії: підсумки 2020 року та перспективи розвитку : аналіт. доп. / За заг. ред. О.В. Литвиненка. – Київ : НІСД, 2021. – 45 с.
12. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта, ТОВ «Вістка». – Київ, 2024. – 336 с.
13. Шаров О.М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. – Київ : НІСД, 2019. – 560 с.
14. Bokhan A. Economic diplomacy in new projections of activation / *A.Bokhan, V.Zalizniuk* // Baltic Journal of Economic Studies. – 2022. – Vol. 8, № 4. – P. 19–25. DOI: 10.30525/2256-0742/2022-8-4-19-25.
15. East-West Center. ASEAN Matters for America / ASEAN [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.usasean.org/sites/default/files/uploads/ewc-5-asean-2021-final.pdf>.
16. Global aspects of national economy development in the conditions of transformational changes: collective monograph / *L.O. Aleschenko, O.V. Averchev, V.O. Boiko, S.Yu. Bolila et al.* – Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2021. – 248 p.
17. Antifragile in the global economy as an indicator of economic development / *I.Shevchenko, L.Liubokhynets, I.Zvarych et al.* // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. – 2023. – Vol. 6, №53. – P. 274–286. DOI: 10.55643/fcaptp.6.53.2023.4203.
18. Guide a Study of Regional Frameworks (2023) / UNDP [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-04/UNDP%20Drafting%20Data%20Protection%20Legislation%20March%202023.pdf>.
19. World Trade Statistics / WTO [Electronic resource]. – Access mode : [https://www.wto.org/english/res\\_e/statis\\_e/statistics2023\\_e.htm](https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statistics2023_e.htm).
20. World trade statistical review 2023 / WTO [Electronic resource]. – Access mode : [https://www.wto.org/english/res\\_e/booksp\\_e/wtsr\\_2023\\_e.pdf](https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_e.pdf).

#### References:

1. Aleksyeyenko I.R. (2013), *Dyplomatychna diyal'nist' Ukrayiny u suchasnomu sviiti*, monohrafiya, Naukova dumka, Kyiv, 270 p.
2. Kuz', O.M., Horbachov, A.V. and Korotkov, D.S. (2021), *Mizhnarodni vidnosyny v Aziat's'ko-Tykhookeans'komu rehioni*, Kharkiv, 40 p.

3. Kukharyk, V. and Lipych, S. (2022), «Prosvannya ekonomichnykh interesiv Ukrainy u sviti», *Mizhnarodni vidnosyny, suspil'ni komunikatsiyi ta rehional'ni studiyi*, No. 3 (14), pp. 285–303, doi: 10.29038/2524-2679-2022-03-285-303.
4. Kucherenko, A. (2022), «Interesy Ukrainy v rozvytku spivpratsi z derzhavamy Okeaniyi» [Online], available at: [https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/08/Ukr\\_ADASTRA\\_05\\_Oceania.pdf](https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/08/Ukr_ADASTRA_05_Oceania.pdf)
5. Makedon, V. and Loshak, V. (2024), «Mizhnarodni torhovel'ni viyny ta yikh vplyv na makroekonomichni systemy krayin svitu», *Pidpryyemnytstvo ta innovatsiyi*, No. 30, pp. 95–101, doi: 32782/2415-3583/30.15.
6. Makedon, V. (2024), «Otsynuyvannya dynamiky rozvytku tsyfrovyykh TNK v umovakh hlobal'noyi ekonomiky», *Halyts'kyi ekonomichnyy visnyk*, No. 87 (2), pp. 223–233, doi: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2024.02.223.
7. Okhrimenko, O.O., Nhuen, An' Tuan and Lezhen', K.V. (2020), «Transformatsiya tovaroobihu mizh Ukrainoyu ta krayinamy ASEAN u konteksti zabezpechennya tsiley staloho rozvytku», *Ekonomichnyy prostir*, No. 159, pp. 17–23, doi: 10.32782/2224-6282/159-3.
8. Rokocha, V.V. and Horbachuk, O.I. (2019), «Mistse ekonomichnoyi dyplomatsiyi v systemi ekonomichnoyi bezpeky derzhavy», *Vcheni zapysky universytetu «KROK»*, Seriya: Ekonomika, Vol. 2, pp. 110–118, doi: 10.31732/2663-2209-2019-53-110-118.
9. Savchenko, M., Kulyavets', V. and Kvasnyts'ka, O. (2023), «Problemy i perspektyvy ekonomichnoho spivrobitnytstva Ukrainy z krayinamy Asotsiatsiyi derzhav Pivdenno-Skhidnoyi Aziyi», *Halyts'kyi ekonomichnyy visnyk*, Vol 80, No. 1, pp. 120–130, doi: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2023.01.120.
10. Stavys'ka, A. and Kovalenko, A. (2023), «Mozhlyvosti realizatsiyi eksportnoho potentsialu Ukrainy na svitovomu rynku», *Halyts'kyi ekonomichnyy visnyk*, Vol 80, No. 1, pp. 108–113, doi: 10.33108/galicianvisnyk\_tntu2023.01.108.
11. Lytvynenko, O.V. (2021), *Ukrayina i krayiny Skhidnoyi, Pivdenno-Skhidnoyi ta Pivdennoyi Aziyi: pidsumky 2020 roku ta perspektyvy rozvytku: analit. dop.*, NISD, Kyiv, 45 p.
12. Ukrain's'ka pryzma: Zovnishnya polityka 2023, Analitychne doslidzhennya HO «Rada zovnishn'oyi polityky «Ukrain's'ka pryzma», Fond im. F. Eberta. TOV «Vistka», Kyiv, 336 p.
13. Sharov, O.M. (2019), *Ekonomichna dyplomatiya: osnovy, problemy ta perspektyvy*, monohrafiya, NISD, Kyiv, 560 p.
14. Bokhan, A. and Zalizniuk, V. (2022), «Economic diplomacy in new projections of activation», *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 8, No. 4, pp. 19–25, doi: 10.30525/2256-0742/2022-8-4-19-25.
15. ASEAN, «East-West Center. ASEAN Matters for America» [Online], available at: <https://www.usasean.org/sites/default/files/uploads/ewc-5-asean-2021-final.pdf>
16. Aleschenko, L.O., Averchev, O.V., Boiko, V.O., Bolila, S.Yu. et al. (2021), *Global aspects of national economy development in the conditions of transformational changes: collective monograph*, Liha-Pres, Lviv-Toruń, 248 p.
17. Shevchenko, I., Liubokhynets, L., Zvarych, I., Brodovska, O. and Bril, M. (2023), «Antifragile in the global economy as an indicator of economic development», *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, Vol. 6, No.53, pp. 274–286, doi: 10.55643/fcapter.6.53.2023.4203.
18. UNDP, «Guide a Study of Regional Frameworks 2023» [Online], available at: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-04/UNDP%20Drafting%20Data%20Protection%20Legislation%20March%202023.pdf>
19. WTO, «World Trade Statistics 2023» [Online], available at: [https://www.wto.org/english/res\\_e/statis\\_e/statistics2023\\_e.htm](https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statistics2023_e.htm)
20. WTO, «World trade statistical review 2023» [Online], available at: [https://www.wto.org/english/res\\_e/booksp\\_e/wtsr\\_2023\\_e.pdf](https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_e.pdf)

### Troian P.

#### Ukraine's relations with small Pacific Island countries

**Abstract.** The article studies the current state of Ukraine's international relations with small island countries of the Pacific region and the current areas of cooperation between Ukraine and small Pacific countries. Diplomacy is the basis of international cooperation, which allows Ukraine to expand its influence at the global level and attract the support of Pacific countries in multilateral organizations such as the UN. The prospects for the development of economic cooperation, in particular through the export of Ukrainian agricultural and industrial products, as well as the implementation of investment projects in the agricultural sector, fish processing and renewable energy, were assessed. The scientific novelty of this study lies in a comprehensive analysis of relations between Ukraine and small island countries of the Pacific region, which previously remained practically unexplored in the context of Ukrainian foreign policy. The study offers new approaches to understanding the mechanisms of interaction between Ukraine and island countries, taking into account the specifics of their economic, socio-cultural and geopolitical situation, in particular, the factors of strategic importance of strengthening cooperation with Pacific countries for expanding Ukraine's multi-vector foreign policy and forming its positive image in the global arena are identified. The study also reveals new opportunities for deepening economic relations, in particular in the agricultural sector, trade, investment, as well as in the field of humanitarian and cultural cooperation. Recommendations were formed to expand Ukraine's diplomatic presence in this region and create new mechanisms of interaction at the level of multilateral organizations. The practical value of the study lies in the possibility of using its results in the formation and implementation of Ukraine's foreign policy in the Pacific region. The conclusions and recommendations obtained can be applied by state bodies, in particular the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, to develop strategies for cooperation with small island countries of the Pacific. The study also provides a rationale for concluding new trade agreements, intensifying investment projects, and supporting educational and cultural programs that will help strengthen economic and humanitarian ties.

**Keywords:** international relations; international arena; Pacific Island countries; diplomatic relations; UN; economic cooperation.

Стаття надійшла до редакції 21.01.2025.